

(Shirley Jacksonová, Sluneční hodiny.
Přel. Dominika Křestánová, Argo,
2023. Váz., 240 s., cena 398,- Kč)
Hodnocení: **** $\frac{1}{2}$

Tomáš Marton

NIKDO NESTOJÍ NAD ZÁKONEM

Jsou zločiny, nad kterými zákon může mávnout rukou a přenechat jejich „vyřešení“ katovským pohůnkům, aniž by proběhlo řádné vyšetřování. Když však zemře násilnou smrtí manželka šlechtiče, končí veškerá legrace. Jakmile by lůza získala dojem, že může vztáhnout ruku na někoho z vyšší společnosti, hrozil by rozpad celého císařství. Poněvadž nikdo jiný než lůza dotýčný zločin spáchat nemohl.

Právě proto existuje hodnota justice, vyšetřovatele, soudce a vykonavatele v jedné osobě, jehož povinností je putovat císařstvím po domluvených trasách a v jednotlivých obvodech prosazovat právo koruny. Ať už jde o velké či malé přestupky, i obyčejný lid by měl mít pocit, že když už ne císař osobně, tak alespoň jeho pravá ruka bdí nad dodržováním spravedlnosti.

Oproti tomu je společenství justice vázáno k přísnému a nezištnému dodržování práva. Jde o muže i ženy vzdělané nejen v humanitních vědách, ale i zdatné šermíře, popřípadě mágy. Mezi jejich schopnosti patří silou svého hlasu donutit viníka mluvit čistou pravdu nebo případně oživit mrtvého a položit mu pár klíčových otázek, jež celou věc mohou zásadně zjednodušit. Nikdo nepochybuje jejich rozhodnutí, protože jediný, kdo stojí nad nimi, je už jen císař sám. Sir Konrad Vonvalt je obávaným justiceřem již mnoho let, ale ještě nikdy se nedostal do tak svízelné situace, jako ve Vichrné Dolině. Bohatě město působí dojmem podnikatelského zázraku, neboť díky novému přístavišti se do městské pokladny peníze jen hrnou. Právě proto vražda významné šlechtičny působí děsivým dojmem, obzvláště když postrádá patrný smysl i motiv. Je třeba ponořit se hlouběji do skrytých uliček a temných koutů, aby byla šance odhalit skutečné příčiny.

Na tuhle práci má kolem sebe Sir Vonvalt své lidi – ať už jde o písařku Helenu Sedanku, nebo pověřence Dubina Bressingera. Naneštěstí čím více vrstev zla mezi modrou krví odkrývají, tím hrůzy-

plnější se zdají být následky pro celé císařství. Obzvláště, když se do věci vloží náboženský fanatik, burcující obyčejný lid proti samotným justiceřům...

Britský spisovatel Richard Swan strávil většinu svého života jako advokát, specializující se na obchodní spory. Není tedy překvapením, že se jeho práce promítla i do románu *Královská spravedlnost*. Ne však, aby čtenáře nudil právníckými kličkami, v nichž se těžko vyznají i hlavy študované. Svůj příběh zasadil do atraktivního fantasy světa, je muž vládne jedno dominantní císařství. Kolonie ale zdaleka nejsou tak smířené s porážkou, jak by si mocní možná přáli.

Jestli čekáte tradiční příběh o pádu jedné mocné říše, otevřete si raději učebnici dějepisu. Autor valnou většinu své pozornosti soustředí na detektivní linii, evokující díla takových mistrů, jakými byli Robert van Gulik či Erle Stanley Gardner. Motiv ústředního hrdiny, jenž se obklopí partou vychytralých pomocníků, zde funguje na jedničku, přičemž samotný detektiv není zdaleka tou nejdůležitější figurou na šachovnici. V tomhle ohledu Richard Swan maličko inovuje zaběhnuté standardy, polidštuje jinak neomylné detektivy a především jim dopřává v průběhu vyprávění postupný vývoj. A ne vždycky k lepšímu.

Zároveň neopomíná epickou stránku dobrodružství, jen namísto neurčité fantaskní hrozby pracuje s konkrétními lidmi a jejich zvrácenou myslí. Celek pak působí realisticky, až by šel snadno zaměnit za klasickou historickou detektivku. Připočtete si k tomu skvěle vygradované napětí, v němž každá kapitola víc a víc rezonuje blízcím se kataklyzmatem, a o zábavu na pár večerů je postaráno. Přitom se vlastní zápletky nezamotává do vlastních osidel a už vůbec nemá potřebu za každou cenu vytáhnout vraha z klobouku nějakým šokujícím odhalením.

A tak jedinou vadou na kráse může být možná až přílišná rozšafnost osnovy, nemluvě o neuzavřené hlavní dějové lince. Zde se pak nabízí otázka, nakolik v případném pokračování dokáže autor udržet detektivní charakter románu, či zda pro příště zcela změní pravidla hry.

Jedno však zůstává jisté – jakmile otevřete *Královskou spravedlnost*, další díl už pro vás bude otázkou života a smrti. Stejně jako pro hrdiny.

(Richard Swan: *Královská spravedlnost*. Překlad Dana Krejčová. Obálka Martina Fačková. Host 2023. 464 s., 499,- Kč)

Hodnocení: ****

Wojta Běhounek

